

**Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 28. února 2023**

Výběr místa pro úložiště ve spěchu a bez otevřenosti

Urychlení výběru finální lokality pro hlubinné úložiště, k němuž by podle Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) mělo dojít již v roce 2028, může ohrožovat budoucnost obyvatel dotčených obcí. Na klíčové geologické práce plánované původně na sedm let zbude sotva poloviční čas. Není připravena metodika výběru, ani nejsou stanoveny minimální požadavky na informace, bez jejichž zjištění nebude možné výběr místa pro úložiště uzavřít. Obce nemají k dispozici projekty geologických prací, které by jim ukázaly, kde mají být provedeny hluboké vrty a další práce a mají s nimi být seznámeny až po očekávaném povolení průzkumných území.

Tato a další zjištění vyplynula z dnešního setkání zástupců Platformy proti hlubinnému úložišti s ředitelem Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO) Lukášem Vondrovicem. Ti jej požádali o schůzku, aby prodiskutovali postoje ke geologickým a dalším pracím, které stát plánuje na území 31 měst a obcí na čtyřech lokalitách uvažovaných pro hlubinné úložiště.

Urychlením prací reaguje SÚRAO na podmínku zprovoznění hlubinného úložiště do roku 2050, pokud chce vláda označovat jadernou energetiku jako udržitelnou technologii v rámci taxonomie Evropské unie [1]. Paradoxně po urychleném výběru konečné lokality v roce 2028 má dojít k přehodnocení dalšího postupu, jehož výsledkem může být opětovné rozvolnění časového plánu přípravy úložiště.

V protikladu k českému přístupu, kde prim hraje politika, je postup Německa. Německé ministerstvo životního prostředí a Spolková společnost pro trvalé ukládání odpadů uvedly, že nemohou dodržet zákonem stanovený termín roku 2031 pro výběr finální lokality pro úložiště s ohledem na vysoké požadavky na výběr lokality s nejlepším možným zabezpečením. Těm se musí podřít i harmonogram vyhledávání úložiště [2].

Antonín Seknička, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a místostarosta obce Cejle řekl: „Tak výrazné zkrácení času pro provedení té nejdůležitější etapy výběru definitivní lokality pro úložiště, jaká právě začala, uvádí obce do nejistoty, zda bude vybrána ta opravdu nejhodnější lokalita. V obcích bychom také čekali více detailních informací o plánovaných pracích, než jaké dostáváme.“

Matěj Machek, geolog působící na Geofyzikálním ústavu AV ČR řekl: „Postup Správy úložišť vyvolává obavu, že jednotlivé lokality budou porovnávány na základě informací rozdílné kvality a výběr finální lokality bude proveden na základě těch informací, které budou aktuálně k dispozici v politicky stanoveném roce výběru 2028.“

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 52 členů (35 obcí a měst a 17 spolků) za účelem prosazení změny v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby rozhodnutí o výběru lokality pro případné ukládání bylo podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí. www.platformaprotiulozisti.cz

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle

tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

Další informace může poskytnout:

Antonín Seknička, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a místostarosta obce Cejle
tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

Poznámky:

[1] EU taxonomy: Complementary Climate Delegated Act to accelerate decarbonisation, 2. února 2022

[2] Germany's nuclear waste repository search to miss 2031 decision deadline, dpa/ der Spiegel, listopad 2022